

Ny- och ombyggnad av läkemedelsförråd

Läkemedel ska förvaras enligt tillverkarens anvisning på ett sådant sätt att läkemedlets kvalitet inte försämras. Läkemedel ska förvaras oåtkomliga för obehöriga i ett särskilt förråd (rum eller skåp) som är anpassat till verksamhetens inriktning och omfattning (HSLF-FS 2017:37 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården).

Läkemedelsförrådet är till för förvaring och iordningställande av läkemedel. Förrådet får inte vara genomgångsrum och det får inte användas för att omhänderta utrustning använd till patienter. Dörr och eventuella fönster ska vara låsbara, kortlås med loggfunktion rekommenderas.

Läkemedelsförrådet bör ligga centralt på enheten. Det är inte lämpligt att ha ett fönster på läkemedelsförrådet om det ligger i söderläge med tanke på temperaturkraven för läkemedel. Fönster är inte heller lämpligt med tanke på inbrottsrisk. Där fönster finns, överväg ljusskydd då många läkemedel är ljuskänsliga.

Tänk igenom arbetsordningen för att få ett bra flöde i läkemedelsförrådet. Det ska finnas tillräckligt med plats för att kunna arbeta ostört vid iordningställande av läkemedel. En tom yta (arbetsbänk i lämplig arbetshöjd) för beredning, som är lätt att hålla ren, ska finnas, se Tillredning och hantering av sterila läkemedel vid sjukvårdsinrättning. På hylla ovanför arbetsbänken placeras lämpligen tillbehör som används vid beredningen tex sprutor och kanyler.

Idag väljer många enheter att ha sluttande hyllor för läkemedel. Överskådligheten blir bättre och man får plats med fler hyllor. Flera enheter har hyllor med mellanväggar mellan varje läkemedel.

Kartonger etc får inte förvaras direkt på golvet då detta hindrar städning, hylla med hjul ska användas.

Möjlighet till källsortering ska finnas.

Förutom fast inredning kan det också krävas plats för läkemedels- och vätskevagnar samt el- och nätverksuttag för datorer.

Tvättställ för handtvätt ska finnas i läkemedelsförrådet men får inte placeras i direkt anslutning till intilliggande arbetsbänk.

Diskho med diskbänk är inte lämpligt att ha i läkemedelsförrådet på grund av risk för stänk, växt av mikroorganismer samt svårigheter att hålla rent. Diskning ska inte utföras i läkemedelsförråd. De få läkemedel som kan hållas ut i avloppet kan hållas i handfatet, se Hantering av kasserade läkemedel.

Kylskåp som är anpassade för förvaring av läkemedel ska användas. Kylskåp från Oscar Meditec, Porkka och Gram uppfyller regionens miljö- och hållbarhetskrav. Beställning görs via Inköp och upphandling. Kontakta gärna Läkemedelsenheten innan beställning.

Vid behov (tex problem med svinn) kan låsbart narkotikaskåp installeras i läkemedelsförrådet.

Bra automatisk belysning ska finnas i läkemedelsförrådet.

Läkemedelsförråd uppfyller inte kraven för iordningställande av särskilt farliga läkemedel som t ex cytostatika. För beredning av läkemedel som medför risk för uppkomst av överkänslighet och som genom sina toxikologiska egenskaper kan orsaka bestående skada (AFS 2005:05) ska speciella system användas för att minska risken för spill och spridning av aerosoler.

Checklista läkemedelsförråd:

- ☐ Skåp och hyllor
- ☐ Kylskåp
- ☐ Arbetsbänk för tillredning av läkemedel
- ☐ Plats för dator, dokumentationsarbete och litteratur
- ☐ Upphängningsanordning för infusionsvätskor
- ☐ Syningsskärm eller motsvarande för att kunna syna infusionsvätskor
- ☐ Kär! för källsortering
- ☐ Tvättställ med tillhörande utrustning
- ☐ Plats för förbrukningsmaterial och skyddsutrustning (visir, ögondusch)
- ☐ Utrymme för läkemedelsvagnar/vätskevagnar

OBS! Tänk på att förvara rengöringsmedel/sprit som används vid rengöring av arbetsbänk åtskilt från läkemedel för att minska risken för förväxling.

Ta alltid kontakt med Läke medelsenheten (lakemedel@regionjh.se) vid ny- och ombyggnad av läkemedelsförråd för råd och tips.